

ekokymppi

Ekokymppin tiedotuslehti kotitalouksille 2019

JULKINEN TIEDOTE
JAETAAN KAIKKIIN KOTITALOUKSIIN

YHTENEN JUTTU

**Miia näkee
lajittelun
merkityksen
työssään
ekovoimalassa**

s. 4

s. 8

Ota talteen kodin
lajitteluohjeet

s. 11

Muovipakkaukset
kiertoon

s. 14

Vaihtoehdot biojätteen
käsittelylle kotona

Vähennetään jätettä yhdessä

Parasta olisi, jos jätettä ei syntyisi ollenkaan. Se on kuitenkin mahdotonta, sillä lähes kaikessa ihmisen toiminnassa syntyy jätettä, ja kaikki tavara muuttuu jossain vaiheessa jätteeksi. Vähäjäätteiseen elämäntapaan voi kuitenkin pyrkiä. Voi valita tuotteita, joista jää jäljelle vain vähän jätettä. Voi valita tuotteita, jotka ovat kestäviä, lähellä tuotettuja ja joita voi korjata. Tavarointa ja vaatteita voi hankkia myös kirpputoreilta. Tavaroiden yhteiskäyttö on joillekin ihmisille jo tätä päivää. On myös hyvä miettiä tuotteiden eettistä taustaa. Jos tavarain alkuperässä on jotain hämää, se on hyvä jättää kaupan hyllylle. Vähäjäätteiseen elämäntapaan kuuluu luonnollisesti myös ruokahävikin vähentäminen. Näillä valinnoilla voidaan ohjata tuotteiden tuottajia tekemään kestävämpiä, järkevämpiä ja myös eettisempiä tuotteita.

Syntyneen jätteen määrää voidaan vähentää lajittelemalla se eri jätelajeihin kotona. Lajittelun tarkoituksena on saada mahdollisimman paljon materiaalia kierrätykseen eli uusiokäyttöön. Huomaa ero: jätte ei olekaan enää jätettä, vaan se on materiaalia uusille tuotteille. Lajittelun jälkeen voi todeta, että sekajäte energiaksi -jäteastian tulee hyvin vähän jätettä. Sekajäte energiaksi -jäte on jäätynyt jätettä, joka jää jäljelle, kun kaikki mahdollinen kierrätettävä materiaali ja biojäte on lajiteltu siitä pois. Kierrätettäviä materiaaleja ovat metallit, lasitavara, paperi, kartonki ja nyt uutena myös muovipakkaukset. On myös muistettava, että vaarallinen jätte ja sähkölaitteet eivät kuulu sekajäte energiaksi -jätteen sekaan.

Sekajäte energiaksi -jätteen hyödynnetään. Se viedään Leppävirralle Riikinvoima Oy:n ekovoimalaitokselle polttoon ja tuotoksena saadaan energiaa ja lämpöä. Samoin hyödynnetään biojäte, joka lähtee Ouluun Gasum Oy:n biokaasulaitokseen. Biokaasua voidaan käyttää autojen polttoaineena. Kaatopaikat ovat tuottaneet metaanipäästöjä, joten ilmastonmuutoksen ehkäisyssä jätteenhuolto on hyvässä vauhdissa – kaatopaikoille saa laittaa ainoastaan kiviainesta ja muuta sellaista jätettä, josta päästöjä ei synny.

Vähäjäätteistä kevättä, kiitos kun lajittelet!

Jukka Oikarinen

Toimitusjohtaja
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä

Vähennetään jätettä yhdessä	2
Ajankohtaista	3
Vesi ja rauta eivät pala ekovoimalassakaan	4
Neljä toimivaa lajitteluratkaisua	6
Kiitos kun lajittelet!	8
Tunnistatko vaaralliset jätteet?	10
Muovipakkaukset kiertoon	11
Jätehuollon top10	12
Vaihtoehdot biojätteen käsittelylle kotona	14
Geokätköjä kierrätystavarasta	15

YHTEINEN JUTTU ON KAINUUN JÄTEHUOLLON KUNTAYHTYMÄN ASIAKASLEHTI

Painos 53 000 kpl

Toimitus Sari Komulainen ja
Itä-Suomen jäteneuvonnan yhteistyöryhmä

Painopaikka Alma Manu, Tampere 2019

Taitto Oddy Inc.

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä

www.ekokymppi.fi

Vaihde 08 636 611

Itä-Suomen jäteneuvontayhteistyössä ovat mukana kunnalliset jäteyhtiöt Jätekuikko Oy, Metsäsairila Oy, Puhas Oy, Ylä-Savon Jätehuolto Oy ja jätelaitos Kainuun jätehuollon kuntayhtymä sekä jätettä energiaksi hyödyntävä Riikinvoima Oy. Yhteistyössä jaetaan tietoa jätehuollon palveluista, lajittelun tärkeydestä sekä autetaan ihmisiä tekemään valintoja puhtaamman ympäristön puolesta. Yhteistyössä tuotetaan muun muassa Yhteinen juttu -asiakaslehteä ja seinäkalenteria.

Uutisia taloyhtiöille

Jätekatosneuvontaa maksutta

Jätekatosneuvonta on palvelu, jossa Ekokymppin neuvoja tekee kartoituksen jätehuollon tilanteesta ja antaa suosituksia tarvittavista muutoksista. Lisäksi asukkaille voidaan järjestää lajitteluopastus jätekatoksella, kerhotiloissa tai yhtiökokouksessa.

Jäteastiatarrat

Jäteastiatarroja postitettiin viime vuonna taloyhtiöille tilausten perusteella. Jos uudet tarrat vielä puuttuvat, niitä voi tilata Ekokymppistä. Maksuttomia astiatarroja saa Ekokymppiltä niin kauan kuin tarvarastoa riittää.

Lajitteluohjeet jätekatokseen

Jätekatokseen kiinnitettäviä lajitteluohjeita voi myös tilata Ekokymppistä. Paperiset tulosteet ovat maksuttomia ja säänkestävien tulosteiden hinnat ovat **A4: 6,80 € / kpl** ja **A3: 8,80 € / kpl**.

Lasi, keramiikka ja metalli samaan jätteastiaan

Lasi-, keramiikka- ja metallijätteet saa taloyhtiöissä laittaa samaan jätteastiaan. Tämän mahdollistaa jatkokäsittely, josta Ekokymppi ja Kajaanin Romu huolehtivat. Kajaanin Romun nykyaikaisella käsittelylinjastolla erotellaan lasi ja metalli toisistaan. Erottelun jälkeen lasimateriaali käytetään maanrakentamisessa ja metalli päätyy uusioraaka-aineeksi. Lasi- ja metallipakkaukset suositellaan toimitettavaksi Rinki-ekopisteelle, mutta ne saa laittaa myös taloyhtiön lasi/metalliasiaan. Samaan taloyhtiön keräysastiaan saa laittaa myös peililasia, kristallia, posliinia ja keramiikkaa.

Ota yhteyttä
jätteenkuljetus-
yritykseen kiinteistön
jäteastioita koskevissa
asioissa!

Onko taloyhtiösi jätehuolto kunnossa?

Ota yhteyttä asiakaspalveluumme **08 636616** tai laskutus@ekokymppi.fi.

Kodin puutarhajätteen maksuton vastaanotto

Kotipihan kevättöiden oksat, risut ja puunlehdet voi viedä maksutta Risu-Mattilaan ja lajitteluasemille. Hyrynsalmen, Kuhmon, Paltamon, Sotkamon ja Suomussalmen lajitteluasemat ottavat puutarhajätettä vastaan ympäri vuorokauden kaikkina vuodenaikoina. Muilla lajitteluasemilla – Puolangalla ja Ristijärvellä – vastaanotto on vain aukioloaikoina. Vaalassa puutarhajätteet voi viedä kunnan jätevedenpuhdistamolle.

Kajaanin Risu-Mattila palvelee myös ympäri vuorokauden, mutta vain kesäkuukausina. Talviaikaan puutarhajätteet voi toimittaa Majasaaren jätekeskukseen.

Paikallista erityisjätteen käsittelyä kokeillaan

Ekokymppi sai viime syksynä Aluehallintovirastolta koetoimintaluvan erityisjätteen paikallista polttokokeilua varten. Hanke sai myös Kainuun liitolta kehittämisrahaa 50 prosenttia kustannuksista. Kokeilu on ensimmäinen Suomessa, ja se on herättänyt kiinnostusta muissakin jätelaitoksissa. Toteutus on Majasaaren jätekeskuksessa, jonne pienpolttolaitos asennettiin alkuvuonna. Laitoksessa poltetaan 250 kiloa kerralla pääasiassa terveydenhuollon erityisjätteitä. Myös muutamia muita jäte-eriä testataan. Jos koelaitos osoittautuu toimivaksi, hankitaan isompi polttolaitos.

Koepolttolaitos pystyy käsittelemään vuodessa 400–500 tonnia erityisjätettä. Tavoitteena on käsitellä paikallisesti Kainuussa syntyviä erityisjätteitä. Nykyisin ne kuljetetaan Riihimäelle. Paikallisella käsittelyllä säästettäisiin ympäristöä merkittävästi.

Varsinaista testiaikaa on ensi kesä. Polttolämpötila koelaitoksessa on 800–1200 astetta. Poltto hajottaa erityisjätteen alkuaineiksi, eikä vaarallisia yhdisteitä jää. Päästöjä seurataan jatkuvalla mittauksella, ja laitos täyttää Euroopan Unionin polttodirektiivin määräykset.

Vaarallisen jätteen ja sähköromun keräykset 2019 Vuolijoella ja Otanmäessä lauantaisin 6.7. ja 5.10.

- Otanmäen K-Market 10.00–11.45
- Vuolijoen Sale 12.15–14.00

Ei yritysjätteiden vastaanottoa!

← *Miia Varis kannustaa jätteiden lajitteluun. Se parantaa merkittävästi ekovoimalassa käytettävän polttoaineen laatua ja vähentää hiilidioksidipäästöjä.*

↓ *Moukari pelastettiin Riikinvoimalle polttoon tulleesta sekajätteestä. Käytöstä poistettu metalli kannattaa kierrättää, sillä siitä saadaan uusia metallituotteita vähemmällä vaivalla ja päästöillä kuin kaivoksista kaivamalla.*

Vesi ja rauta eivät pala ekovoimalassakaan

Riikinvoiman ekovoimalaitos Leppävirralla käsittelee 667 000 asukkaan sekajätteet ja muuttaa ne kaukolämmöksi ja sähköksi. Voimalaitos rouskuttaa 10 000 roskapussia tunnissa kellon ympäri joka päivä, juhannuksena ja joulunakin. Jätettä tuodaan kahdeksan jätelaitoksen alueelta 58 kunnasta Itä- ja Keski-Suomesta sekä Kainuusta.

Riikinvoiman palvelupäällikkö **Miia Varis** näkee päivittäin työssään varsin konkreettisella tavalla, miten suuri merkitys jätteiden lajittelulla on kotona.

– Ekovoimalan polttoaineeksi yhdyskuntajäte käy mainiosti, kunhan se on lajiteltu jo lähtöpäässä eli kodeissa, Miia sanoo. – Synty-paikkalajiteltu jäte korvaa polttoaineena kivihiiltä ja öljyä ja vähentää hiilidioksidipäästöjä. Ilmastomuutoksen hillitseminen on siis hyvä syy lajitella jätteet.

Biojätteen mukana tulee kosteutta

Palamaton jäte ei häviä ekovoimalassakaan. – Jätteen lajittelussa on vielä parantamisen varaa, sillä Riikinvoimalle tulee tonneittain palamonta tavaraa kuten biojätettä, metallia, lasia, kiviä, hiekkaa ja paristoja,

Miia harmittelee. – Biojätettä ekovoimalaitokselle saapuvassa jätteessä on kolmasosa, mikä tarkoittaa seitsemää rekkaa päivässä.

Biojäte sisältää runsaasti kosteutta, mukana on paljon vettä. Biojätteen haittana ekovoimalan polttoprosessissa on sen sisältämä kosteus ja suolat.

Liikuntatrendit näkyvät Riikinvoimalle päätyvässä metallijätteessä

Metalli kuuluu kiertoon, ei jätteenä poltettavaksi. Tyhjat säilyketölkit ja aerosolipullot, alumiinivuoat, lasipurkkien kannet ja muut kodin pienmetallit ovat arvokasta raaka-ainetta, eivät roskiksen täytettä. Ne voi viedä kauppareissulla ekopisteelle tai asuintalon jätekatokseen, jos siellä on metallin keräysastia.

Miia kertoo, että Riikinvoimalle metallia kulkeutuu jätteissä vajaa rekkakuorma päivässä.

– Murskausvaiheesta siitä saadaan talteen valtaosa, mutta metallia kulkeutuu siitä huolimatta kattilaan. Kaikki ekovoimalaitokseen tuleva metalli päätyy romuraudaksi.

– Liikuntatrenditkin näkyvät Riikinvoimalla: jätteessä on ollut kuu-
laa, kahvakuulaa, keihästä ja moukaria.

Lajittelu ohjaa raaka-aineet oikeaan käsittelyyn

Sekajätteeseen päätyy yhä hyödynnettäviä raaka-aineita, esimerkiksi paperia ja kartonkia. Ne toki palavat, mutta uusiokäyttö eli kierrätys-paperin ja -kartongin tekeminen on parempi ja ekologisempi vaihtoehto kuin polttaminen.

Miia kannustaa jätteiden lajitteluun kodeissa ja työpaikoilla, koska siitä hyötyvät kaikki. Kun lajittelu onnistuu, ekovoimalaan tulee yhä vähemmän sinne kuulumatonta jätettä, eli biojätteitä, lasia, metallia tai

paristoja. Ne hyödynnetään muualla paremmin kuin polttolaitoksessa: biojätteestä tehdään biokaasua, lasista uutta lasia ja metallista uusia metallituotteita. Paristot ovat vaarallista jätettä, ja niiden oikea paikka on punainen paristokeräyslaatikko, joita on lähes kaikissa kaupoissa.

– Ja kun lajittelu onnistuu, vähenee myös turhien kuljetusten määrä, mikä puolestaan säästää luonnonvaroja ja kuluttajan kukkaroa, Miia hehkuttaa.

Itä-Suomen jätelaitokset opastavat

Itä-Suomen jätelaitokset tekevät yhteistyötä Riikinvoiman kanssa ja opastavat toimialueittensa asukkaita jätetäsoissa. Tietoa jaetaan muun muassa jätehuollon palveluista ja lajittelun tärkeydestä. – Pienillä teoilla on suuri merkitys, Miia muistuttaa, ja häntä komppaavat Ekokymppi, Jätekuikko, Metsäsairila, Puhas ja Ylä-Savon Jätehuolto. – Lajittelu on meidän kaikkien yhteinen juttu!

**Ekovoimalaitos ottaa poltto-
aineeksi päivittäin vastaan
reilu 20 rekka-autollista seka-
jätettä, joka sisältää**

- 7 rekkaa biojätettä
- 2,5 rekkaa pahvia ja paperia
- vajaa rekka metallia
- puoli rekkaa lasia

Pidetään metallit kierrossa

Metallia voi kierrättää yhä uudelleen ja uudelleen, sillä sen laatu ei heikkene. Hyödyntämällä kierrätysmetallia vähennetään paineita avata uusia kaivoksia ja säästetään energiaa. Malmista metalliksi jalostaminen vaatii yli kaksi kertaa enemmän energiaa kuin kierrätysmetallin käyttö raaka-aineena.

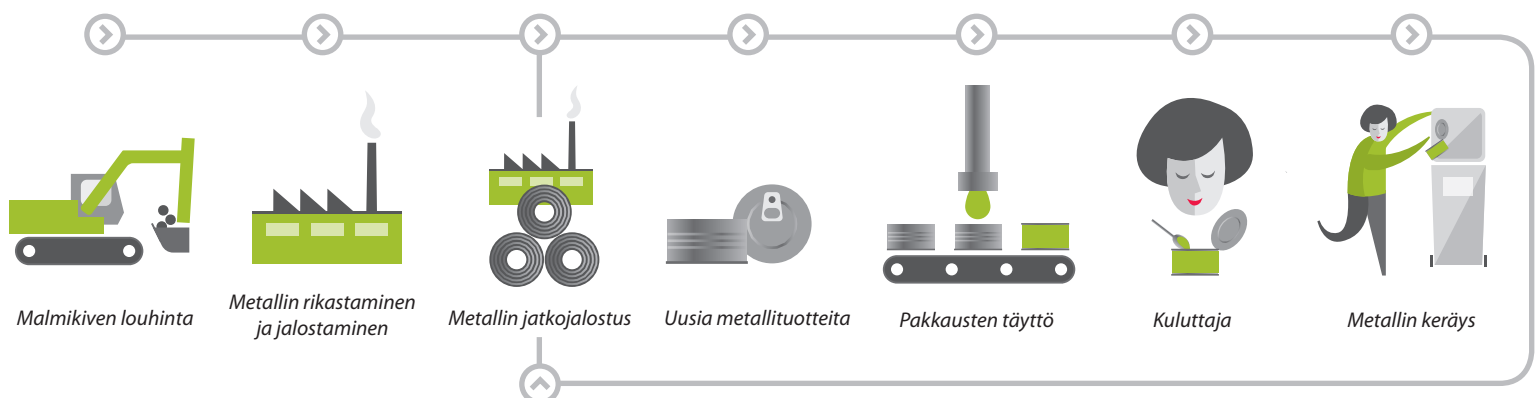
Suomessa noin puolet metallituotteiden raaka-aineesta tulee kierrätyksestä. Esimerkiksi käytöstä poistetuista terästuotteista yli 90 prosenttia päätyy kiertoon. Kaikesta tuotetusta alumiinis-

ta noin 75 prosenttia kiertää yhä, kuparista noin 80 prosenttia.

Kierrätyslaitoksiin tulevat romumetallikuormat ohjataan ensin säteilyvalvonnan läpi. Tämän jälkeen paksu rauta poimitaan pellin seasta ja metallit pilkotaan polttoleikkaamalla. Sen jälkeen kappaleet murskataan. Eri metallilaadut erotellaan toisistaan magneettikäsittelyssä, pyörrevirrassa ja lopuksi käsin lajittelemalla. Värimetallit, kuten kupari, erotellaan.

Romusta on tullut raaka-ainetta sulattavalle metalliteollisuudelle. Loppuun ajatut autot kuuluvat kierrätykseen, samoin polkupyörät. Kodinkoneissakin on paljon arvokasta metallia, kun ne ovat tulleet käyttöikänsä päähän. Kännyköissä ja läppäreissä on metallia ja lisäksi jalometalleja. Vanhoja laitteita on turha säilöä pahan päivän varalle. Niissä oleville metalleille on parempi antaa uusi elämä kierrättämällä laite saman tien.

Metallin elinkaari

Neljä toimivaa lajitteluratkaisua

Tuntuuko, että kotona ei ole tarpeeksi tilaa jätteen lajittelulle? Onko tiskipöydän alla liian vähän astioita kaikille hyötyjätteille? Silloin tarvitaan luovaa ongelmanratkaisua. Kaiken ei tarvitse mahtua keittiön allaskaappiin.

Biojätteen lajitteluastiaksi riittää pienessä taloudessa purnukka tai pieni kannellinen ämpäri, joka voi olla tiskipöydällä. Kaunis peltipurkki, kannellinen emalikattila tai saviastia kestävä katseet.

Isommassa ruokakunnassa tarvitaan suurempi astia, tai sitten pientä astiaa on tyhjennettävä useammin. Jos jätevaunussa on kaksi tai kolme astiaa, yhden niistä voi varata biojätteelle. Biojättepussin voi taitella sanomalehdestä tai käyttää esimerkiksi paperista jauhopussia.

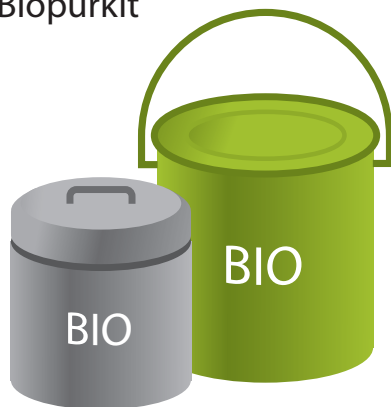
Muiden hyötyjätteen lajittelulle löytyy erilaisia vaihtoehtoja, joko valmiita tai tee se itse -ratkaisuja. Allaskaappiin, siivouskomeroon, kylpyhuoneeseen tai esimerkiksi parvekkeelle voi sijoittaa sopivan-

kokoisia laatikoita tai kulmikkaita ämpäreitä kartongille, muoville, lasille ja metallille.

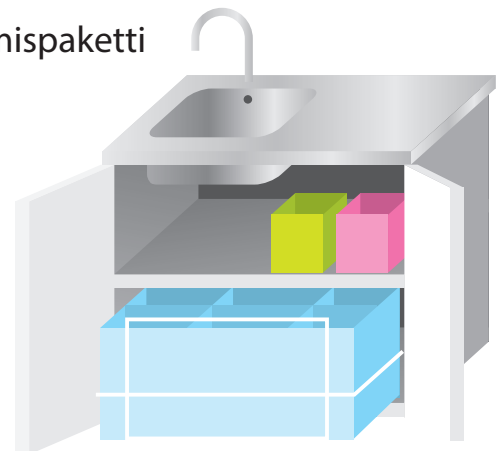
Yhtenäiset jäteastiat voivat olla näkösälläkin. Rivi kannellisia roska-astioita voi olla tyylikäs osa sisustusta. Hyötyjätteen välivarasto voi olla myös kaapin ovien takana piilossa tai kenkäkaapin tyypisessä kalusteessa. Kaupallisia ratkaisuja löytyy moneen makuun ja budjettiin. Vähällä rahalla saa toimivan lajittelukeskuksen allaskaappiin, kun hankkii pieniä jättesankoja tai käyttää pahvilaatikoita.

Kätevä vaihtoehto on lajittelukassi, jossa on lokerot eri lajeille. Myös jäteastian jakajia on saatavissa.

1 Biopurkit

2 Valmispaketti

3 Jättesanko ja kassit kaverina

4 Tee se itse -lajittelukeskus

Kerro meille oma lajitteluratkaisusi!

- Kilpailuun voi osallistua julkaisemalla kuvan julkisella Instagram-tilillä tunnisteilla **@yhteinenjuttu #yhteinenjuttuasiakaslehti2019 #lajitteluratkaisu**
- Osallistumisaikaa **31.5.2019** saakka
- Arvomme osallistuneiden kesken **Ticketmasterin 100 euron lahjakortin**.

Instagramiin tagättyjä kuvia voidaan käyttää myös muussa Itä-Suomen jäteneuvonnan yhteistyön viestinnässä. Arvonnan järjestäjä pidättää oikeuden kuvien käyttöön, eikä julkaistuista kuvista makseta palkkiota. Tunnuksia käyttämällä osallistuja hyväksyy nämä säännöt.

Se on helppoa

Kajaanilainen **Arja Lehto** sanoo olevansa vihkiytynyt lajittelulle. Jätteiden lajittelu on hänen mielestään helppoa, eikä missään nimessä riesa.

Rivitalossa asuvalla Arjalla on keittiössään tilava jätewaunu ja kannelliset astiat muovipakkauksille, kartongille, biojätteelle, lasille ja metallille sekä sekajätteelle. Lehdet menevät kainalossa talon keräysastiaan ja patterit taskussa kauppaan keräyslaatikkoon.

– Ilman näitä pönttöjäkin pärjää ja voi lajitella, Arja sanoo. – Vaikka kauraryynipakettiin tai paperikassiin voi koota litistetyt maito- ja mehutölkit. Itselläni on tässä kartonkiastiassa sisällä hapankorppupakkaus, johon kerään maitotölkit ja vien koko paketin talon kartonkiastiaan.

– Biojätteen voi laittaa vaikka litran jogurttisankoon. Kansi pitää biojäteastian tuoksut poissa. Leikkaan munakennosta sopivan palan biopussin pohjalle. Se imee kosteutta, jota tulee kahvin suodatinpusseista.

Metallin ja lasin keräykseen Arja on käyttänyt vanhaa peltipurkkia. Tilava lasitölkkinä käy tarkoitukseen, tai mikä tahansa joutilas astia.

– Olen kiinnostunut ympäristöasioista, varsinkin kun olen matkoilla nähnyt millaista on, kun jätehuoltoa ei ole järjestetty. Jätelajittelu onnistuu ihan maalaisjärkeä käyttäen, eikä sen tarvitse mennä hiusten halkomiseksi.

– Koko maailmaa en voi parantaa, mutta omalta osaltani teen tämän pienen asian eli lajittelen jätteeni.

Kiitos kun lajittelet!

Löydät
lähimmän
ekopisteen:
kierrätys.info

VIE KIINTEISTÖN KERÄYSASTIAAN TAI EKOPISTEELLE

PAPERI

- Sanoma- ja aikakauslehdet
- Mainokset
- Kirjekuoret
- Kopiopaperit
- Puhelinluettelot ja kirjat

Vie paperi keräykseen irrallaan.
Niittejä tai klemmareita ei tarvitse poistaa.

TEKSTIILIT

- Vaatteet
- Kengät
- Kodintekstiilit

Vain ehjät ja puhtaat tekstiilit pussiin suljettuina. Laita käyttökelvottomat tekstiilit sekajätteeseen.

LASIPAKKAUKSET

- Lasipurkit
- Pantittomat lasipullot

Lasipakkaukset suositellaan toimitettavaksi Rinki-ekopisteelle.

LASI JA KERAMIikka

- Posliini, keramiikka
- Kristalli, peililasi
- Lasiastiat, opaallilasi
- Lasiset lääkepakkaukset

Vie kiinteistön lasinkeräykseen tai lajitteluasemalle / jätekeskukseen.

KARTONKIPAKKAUKSET

- Maito- ja mehutölkit
- Keksipaketit, jauhopussit, pizzalaatikat
- Juomapakkausten kääreet
- Puhvelipakkaukset

Huuhtelee likaiset pakkaukset.
Litistää ja pakkaa tiiviisti.

MUOVIPAKKAUKSET

- Elintarvikkeiden muoviset pakkaukset, kuten jogurtti-purkit, leikkele- ja juustopakkaukset
- Pesuaine- ja shampoopakkaukset
- Muovipullot, -kanisterit ja -purkit
- Muovikassit, -pussit ja -kääreet

Vain puhtaat ja kuivat pakkaukset.
Laita likaiset pakkaukset sekajätteeseen.

METALLIPAKKAUKSET

- Metallipurkit ja -kannet
- Alumiinifoliot
- Tyhjät ja kuivat maalipurkit

Metallipakkaukset suositellaan toimitettavaksi Rinki-ekopisteelle.

MUUT METALLIJÄTTEET

- Kattilat ja pannut
- Ruokailuvälineet
- Sähköjohdot, datakaapelit
- Muu kotitalouden pienmetalli

Vie kiinteistön metallinkeräykseen tai lajitteluasemalle / jätekeskukseen.

Kiinteistökohtaisessa keräyksessä metalli- ja lasijäte voidaan laittaa samaan jäteastiaan.

Saat lisätietoa pakkausten lajittelusta: www.rinkiin.fi

VIE KOMPOSTORIIN TAI BIOJÄTTEEN KERÄYSASTIAAN

BIOJÄTE

- Ruuantähteet
- Hedelmien ja vihannesten kuoret
- Kahvinporot, teepussit
- Huonekasvit ja kasvien pehmeät osat
- Kinkkurasvat, keitot ja nesteet

Pakkaa biojäte läpinäkyvään muovipussiin, paperipussiin tai biohajoavaan pussiin ennen keräysastiaan laittamista. Kerää nestemäiset biojätteet maitopurkkiin ja laita siinä biojäteastiaan. Biojätteen erilliskeräykseen voi laittaa myös koirankakat pusseineen.

LAITA SEKAJÄTE ENERGIAKSI -ASTIAAN

SEKAJÄTE ENERGIAKSI

- Muut kuin pakkausmuovit (lelut, hammasharjat, pakasterasiat jne.)
- Likaiset pahvit, paperit ja muovipakkaukset
- Lahja-, pakkaus- ja käärepaperit
- Hygieniatuotteet
- Käyttökelvottomat vaatteet, jalkineet ja kodintekstiilit
- Pölypussit ja siivousjätteet
- Tupakantumpit ja tuhka
- Purukumi
- Lemmikkieläinten kuivikkeet
- Pienet puuperäiset jätteet
- Hehku- ja halogeenilamput

Sekajäte hyödynnetään energiaksi ekovoimalaitoksessa.

VIE LAJITTELUASEMALLE TAI JÄTEKESKUKSEEN

- Suuret jätteet ja jätekuormat
- Rakennusjäte
- Kiviaines
- Rakennuspuujäte ja käsittelemätön puujäte
- Metalliromu

LAJITTELE OIKEIN JA VIE KERÄYKSEEN

VAARALLINEN JÄTE

Ekokymppin järjestämiin vastaanottopisteisiin kotitalouksista **veloituksetta**

- Kovettumattomat maali-, liima- ja lakkajätteet, myös näiden aerosolipullot
- Liuottimet kuten tärpätti, tinneri ja aseton
- Uudenvuoden tinat
- Ajoneuvojen ja työkaluiden akut
- Käytetyt öljyt, öljyiset jätteet (esim. trasseli) ja öljynsuodattimet
- Kasvinsuojelu- ja torjunta-aineet sekä niiden pakkaukset
- Puunsuoja- ja kyllästysaineet
- Myrkyt ja desinfointiaineet

SÄHKÖLAITTEET

Myyntipisteisiin uuden laitteen oston yhteydessä, lajittelu- asemalle tai muihin tuottaja-yhteisöjen hyväksymiin vastaanottoaikkoihin kotitalouksista **veloituksetta**

- Kaikki verkkovirralla, akulla tai paristolla toimivat laitteet
- Jääkaapit, pakastimet
- TV:t, tietokoneet
- Pölynimurit, kahvinkeitin, puhelimet, radiot
- Loisteputket, energiansäästölamput, LED-lamput

PARISTOT JA PIENAKUT

Myyntipisteisiin kotitalouksista **veloituksetta**

- Teippaa virtanavat piiloon kaikista paristoista.
- Pussita vuotaneet paristot.

LÄÄKEJÄTE

Apteekkeihin kotitalouksista **veloituksetta**

- Tabletit omassa liuskoissaan tai irrallisina läpinäkyvässä pussissa
- Jodia sisältävät lääkkeet sekä solusalpaajat omassa pakkauksissaan
- Nestemäiset lääkkeet, voiteet ja suihkepullot omassa pakkauksissaan
- Elohopeakuumemittarit pakattuina
- Neulat ja piikit pakattuina

Tunnistatko vaaralliset jätteet?

Kodin kaapeista löytyy monenlaisia aineita, jotka jätteeksi päätyessään ovat vaarallista jätettä. Vaaraa on monenlaista, ja tunnistaminen ei ole aina helppoa. Vaaralliset jätteet on hyvä oppia tunnistamaan.

Vaaralliset jätteet voivat jo pieninä määrinä aiheuttaa haittaa tai vaaraa terveydelle ja ympäristölle. Tyypillisiä kodin vaarallisia jätteitä ovat pesuaineet, lääkkeet sekä erilaiset akut ja paristot. Pesuaineiden vahvat emäkset, kynsilakat ja niiden poistoaineiden liuottimet sekä lyijyakkujen sisältämät hapot ovat esimerkkejä aineista, jotka tekevät jätteestä vaarallisen. Mikäli jätteeksi päätyy maalia, liimaa, puhdistusaineita, öljyä, painepakkauksia, kasvinuojeluaineita tai hyönteismyrkkyjä, kyse on vaarallisesta jätteestä. Näitä ovat myös painekyllästetty puu, elohopeakuumemittarit sekä elohopeaa sisältävät loisteputket ja energiansäästölamput.

Vaarallisen jätteen tunnistaa yleensä pakkauksen varoitusmerkeistä. Aina varoitusmerkkejä ei kuitenkaan löydy. Tutkaile silloin etikettien tekstejä. Jos olet epävarma jätteen vaarallisuudesta, vie jäte vaarallisten jätteiden keräykseen. Lisätietoa saa myös jätelaitoksen nettisivuilta, kodin lajitteluoppaasta ja vaarallinenjate.fi -sivustolta.

Vaaralliset jätteet otetaan vastaan maksutta

Kotitalouksien vaaralliset jätteet otetaan vastaan maksutta kaikkialla Suomessa. Jokaisessa kunnassa on vähintään yksi vaarallisen jätteen vastaan-

ottopiste; osoitteet, aukioloajat ja toimintaohjeet löytyvät jätelaitokselta. Lääkejätteet palautetaan apteekkiin. Maksuttomalla vastaanotolla vaaralliset aineet saadaan kerättyä talteen ja pidettyä erillään muista jätteistä.

Jos olet epävarma jätteen vaarallisuudesta, vie jäte vaarallisten jätteiden keräykseen.

Vaarallisia jätteitä on vähän Riikinvoinan ekovoimalaan matkaavissa roskapusseissa. Poikkeuksena ovat paristot, joita yhä löytyy polttoprosessin jälkeen tuhkan seasta, vaikka ne voi toimittaa niiden myyntipisteisiin. Alkaliparistojen kaliumhydroksidi on syövyttävää ja ärsyttää hengityselimiä, joten vuotavia paristoja tulee käsitellä varoen. Teippaa tyhjen paristojen virtanavat ja säilytä niitä vuotojen varalta muovisessa astiassa tai pussissa.

Vaaralliset jätteet toimitetaan Riihimäelle Fortumin käsittelylaitokseen, jossa jätteet ominaisuuksista riippuen neutraloidaan vaarattomiksi,

saostetaan talteen tai poltetaan hyvin korkeissa lämpötiloissa. Osa jätteestä voidaan kierrättää, kuten akkujen ja paristojen metallit. Jopa jäteöljyä voidaan hyödyntää uusien öljytuotteiden valmistuksessa. Tavallisissa jätevoimaloissa ei voi polttaa vaarallisia jätteitä, sillä niiden polttaminen vaatii korkeita lämpötiloja sekä tarkempaa savukaasujen puhdistamista.

Säilytä ostopakkauksissa

Kotona vaaralliset jätteet kannattaa säilyttää ostopakkauksissaan tai merkitä pakkaukset selkeästi. Pakkauksen tiedot auttavat vahingon sattuessa tai jätteeksi päätyessään jätteen vastaanottajaa. Jätelaitoksella vaaralliset jätteet säilytetään lukkojen takana toisistaan erillään. Näin ehkäistään aineiden sekoittumista ja reagoimista keskenään, joka voi aiheuttaa vahinkoja, kuten esimerkiksi myrkyllisiä kaasupäästöjä tai räjähdyksiä. Älä siis sekoita vaarallisia aineita keskenään ja pidä ne poissa lasten ulottuvilta.

Mikäli vaarallista ainetta päätyy elimistöön tai iholle, tutki varoitustekstit ja -merkit sekä ota yhteys myrkytystietokeskukseen. **Myrkytystietokeskus vastaa vuorokauden ympäri numerosta 0800 147 111.**

Sähkölaitteet kiertoon

Kotona lojuu usein käytöstä poistettuja sähkölaitteita. Osa niistä voi olla vaarallisia, kuten loisteputket ja akkuja sisältävät laitteet. Kaikki sähkölaitteet otetaan vastaan kotitalouksilta maksutta yleensä samoissa vaarallisten jätteiden vastaanottopisteissä. Sähkölaitteet kuljetetaan turvalliseen käsittelyyn, josta materiaalit kierrätetään mahdollisimman tehokkaasti teollisuuden raaka-aineiksi.

Sähkövempainta ostettaessa myyjällä on nykyään velvollisuus ottaa vastaan vanha laite veloituksetta. Lisäksi suurissa kodinkone- ja elektroniikkamyymälöissä ja tavarataloissa kerätään pieniä sähkölaitteita ilman ostovelvoitetta. Loisteputket, energiansäästölamput sekä LED-lamput luetaan myös sähkölaitteiksi, joten uutta ostaessa ne voi palauttaa myyntipisteeseen.

Muovipakkaukset kiertoon

Talokohtainen muovipakkausten keräys alkoi Ekokymppin alueella asteittain viime syksynä. Sen piiriin kuuluvat rivi- ja kerrostalot, joissa on vähintään neljä asuntoa. Useimmissa taloissa päästiin muovikierrätyksen alkuun vaivattomasti, kun vanha energijäteastia otettiin muovipakkauksille.

Muovinkeräystä on Kainuussa kaivattukin. Aiemmin muovipakkauksia pystyi kierrättämään Kajaa- nissa neljällä Rinki-ekopisteellä, mutta nyt se on mahdollista yhä useammalle omassa asuintalossa. Pientalotkin voivat liittyä muovinkeräykseen sopimalla asiasta jätteenkuljetusyrityksen kanssa. Muovipakkauksia otetaan maksutta myös Ekokymppin lajitteluasemille Kainuun kunnissa ja Vaalassa. Sotkamon Rinki-ekopisteellä muovinkeräys alkoi helmikuussa.

Ekokymppin neuvoilta kysellään paljon muovinkierrätyksestä. Neuvoja **Anu Koskela** kertoo, että eniten kysytään pakkausten pesemisestä. Lajitteluohjeissa kun mainitaan, että keräysastiaan tulee laittaa vain puhtaita ja kuivia pakkauksia.

– Huuhtelu riittää, Anu vastaa kysyjille, huuhtelu kylmällä vedellä tai pyyhkäisy talouspaperilla. Viilitai jogurttipurkki huuhtoutuu vaikka likoamassa olevassa kattilassa tai tiskialtaan pohjalla. Leikkelepakkaukset ovat tarpeeksi puhtaita sellaisinaan. Pesuainepulloja ei tarvitse huuhdella, käyttää vain aineen viimeiseen pisaraan, samoin kuin mehut ja muut juoksevassa muodossa olevat tuotteet.

– Toinen yleinen kysymys koskee foliota sisältäviä pakkauksia. Muovipakkauksina lajitellaan kahvipussit, sipsipussit ja lääkkeiden tyhjät läpipainopakkaukset. Rutistustesti kannattaa tehdä, jos ei ole varma. Metallinen folio jää ruttuun, muovinen ei.

Kun keräykseen otetaan vain muovipakkaukset, ihmetellään usein, miksi muut muovit eivät kelpaa vaan joutuvat poltettaviksi sekajätteenä. Suomen

Neuvoja Anu Koskela opastaa, mitkä muovijätteet soveltuvat kierrätettäväksi.

Uusiomuovin antama lajitteluohje on toistaiseksi niin.

Usein on kysytty sitäkin, saako muovipakkaukset pakata sisäkkäin tilan säästämiseksi. – Samanlaiset pakkaukset voi laittaa sisäkkäin. Muovit erotellaan optisesti muovinjalostamossa ja siksi esimerkiksi jauhelihapakkauksista tulee irrottaa kalvomainen kansi, Anu kertoo.

Kerätyt muovipakkaukset päätyvät Fortumin muovinjalostamolle, jossa niistä tehdään uusiomuovin raaka-ainetta. Siitä valmistetaan esimerkiksi kukkaruukkuja, kastelukannuja, pyykkikoreja, muoviputkia, muovikalvoja, säkkejä ja muovikasveja.

Muovipakkausten kierrättäjän vinkkilista

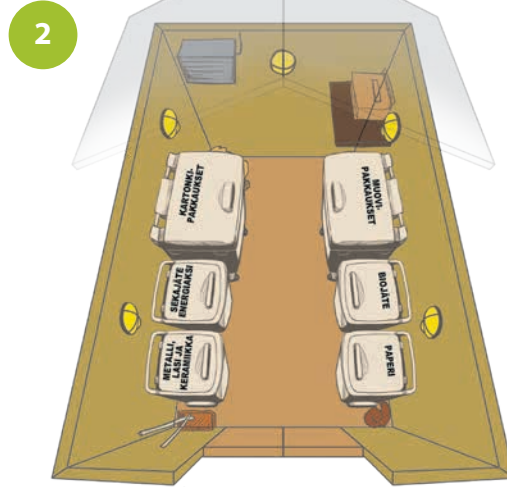
- ➔ Jos muoviroska on pakkaus, se kelpaa keräykseen.
- ➔ Muovipakkauksia ei tarvitse pestä, huuhtaisu tai pyyhkäisy riittää.
- ➔ Kahvipussit, sipsipussit ja läpipainoliuskat ovat muovipakkauksia.
- ➔ Laita korkit, kannet ja pumppuosat irrallaan pakkauksista.
- ➔ Samanlaiset muovipakkaukset voi laittaa sisäkkäin.
- ➔ Myös mustat muovipakkaukset voi laittaa keräykseen.
- ➔ Laita muovipakkaukset irrallaan kiinteistön keräysastiaan.
- ➔ Jos on epäselvää, onko pakkaus muovia vai metallia, kokeile rypistystestiä: Purista pakkausta nyrkissäsi. Jos se alkaa palautua muotoonsa rypistyksen jälkeen, se on muovia. Metallia jää ryttyyn.
- ➔ Muovipakkauksia voi viedä maksutta myös Ekokymppin lajitteluasemille.
- ➔ Laita sekajäte energiaksi -astiaan PVC-muovit ja vaarallista jätettä sisältäneet muovipakkaukset.

Jätehuollon top10

Sekajäte energiaksi

Kaikilla kiinteistöillä on oltava sekajätteelle joko oma tai kimppu-astia, tai sekajäte on vietävä aluekeräyspisteeseen. Sekajäte päättyy ekovoimalaan, jossa siitä tehdään kaukolämpöenergiaa ja sähköä.

Lajitteluvälvoite taloyhtiöissä

Yli kolmen huoneiston kiinteistöillä on lajiteltava sekajätteen lisäksi biojäte, kartonki- ja muovipakkaukset, paperi, lasi, keramiikka ja metalli. Lasi, keramiikka ja metalli voidaan kerätä samaan jäteastiaan.

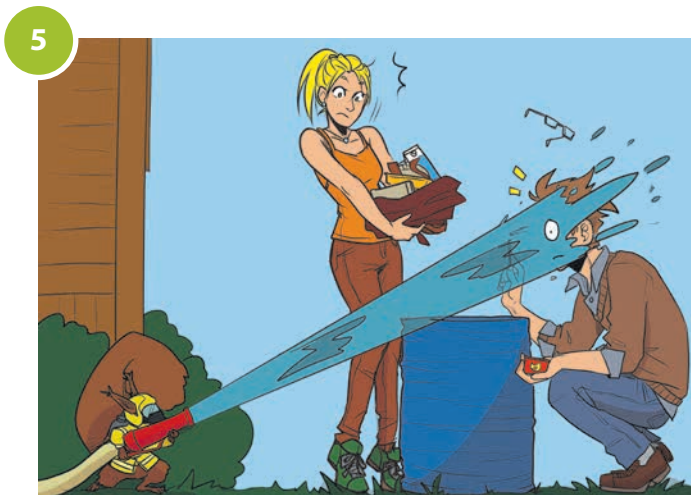
Muovipakkausten keräys kiinteistöllä

on omakotitaloissa vapaaehtoinen, taloyhtiöissä pakollinen. Muovipakkausten keräys on myös lajitteluasemilla.

Lajittele biojäte

Kaikilla kiinteistöillä biojäte on lajiteltava erilleen muusta jätteestä. Sitä varten kiinteistöllä voi olla oma jäteastia, jonka jätteenkuljetusyritys tyhjentää, tai kompostori.

Jätteen polttaminen on kielletty

Kiinteistön tulipesissä saa polttaa vain käsittelemätöntä puujätettä, risuja, oksia ja vähäisiä määriä kierrätyskelvotonta paperia ja pahvia. Muovien polttoa ei enää sallita. Jätteiden avopoltto on myös kielletty.

6

Hyötyjätteet ekopisteelle

Rinki-ekopisteellä kerätään vain pakkausjätteitä kuten lasi-, metalli- ja kartonkipakkauksia. Lisäksi pisteillä on keräys paperille ja käyttökelpoiselle tekstiilille.

7

Vaarallinen jäte kerätään valvotusti

Vaarallinen jäte on aina toimitettava valvottuun paikkaan kuten lajitteluasemalle.

8

Jäteastioiden merkitseminen

Kiinteistön jäteasiat on merkittävä. Ekokymppi on jakanut kiinteistöille maksuttomat astiatarrat, joita voi käyttää jäteastian merkitsemiseen. Tarroja voi edelleen tilata Ekokympin asiakaspalvelusta.

9

Lajitteluasemat ja jätekeskus

Lajitteluasemille ja Majasaaren jätekeskukseen voi viedä lähes kaikkia jätelajeja.

10

Ota yhteyttä jätteenkuljetusyritykseen kiinteistön jäteasioita koskevista asioista.

Lisätietoa:
www.ekokymppi.fi
 asiakaspalvelu puh. 08 636 616 arkisin klo 9–17
 chat-palvelu nettisivuilla arkisin klo 9–20

Vaihtoehdot biojätteen käsittelylle kotona

Lisätietoa
kompostoinnista
Ekokympin nettisivulta
www.ekokymppi.fi >
Tietopankki > Kompostointi.

Ekokympistä voi myös tilata
kompostointineuvontaa,
info@ekokymppi.fi.

1. Biojäteastiat ja niiden tyhjennysvälit

Kiinteistöillä tulee olla biojäteastia erilliskeräystä varten, ellei siellä ole omaa kompostoria. Biojäteastioiden koot vaihtelevat kiinteistön asukasmäärän mukaan. Astian voi hankkia itse tai jätteenkuljetusyrityksen kautta. Bioastian tyhjennysväli yli kolmen huoneiston kiinteistöillä on yksi viikko kesäaikaan ja enintään neljä viikkoa talvikuukausiina (lokakuun alusta huhtikuun loppuun). Pienemmillä kiinteistöillä tyhjennysväli voi olla kesäisin kaksi viikkoa ja talvisin korkeintaan neljä viikkoa. Bioastian suojana on hyvä käyttää muovisäkkiä, muutoin astia likaantuu nopeasti.

2. Kompostointi

Kotikompostointi on vaihtoehto biojätteen erilliskeräykselle. Se soveltuu lähinnä pienille kiin-

teistöille kuten omakotitaloille ja kesämökeille. Haja-asutusalueella se on usein ainoa vaihtoehto. Elintarvikejätteen kompostointiin sopii eristetty lämpökompostori. Kompostointi vaatii jonkin verran huolenpitoa, mutta tuloksena saa hyvää multaa. Talvella lämpökompostori usein jäätyy, mutta sitä voi silti täyttää. Ongelma tulee eteen siinä vaiheessa, kun jäänyt kompostori on täysi ja kevääseen on vielä aikaa. Kompostoria voi yrittää lämmittää esimerkiksi kuumavesipullojen avulla, mutta sen voi myös jättää odottamaan kevättä ja tehdä jätteenkuljetusyrityksen kanssa sopimuksen biojätteen erilliskeräyksestä talviaikana. Kun kompostori taas herää eloon, voi jätteenkuljetusyritykselle ilmoittaa keräyksen lopettamisesta.

Bokashi-kompostointia voi harrastaa ympäri vuoden, mutta sitä voi käyttää myös sen aikaa, kun

lämpökompostori on jässä. Bokashi-kompostointi tapahtuu sisätiloissa. Toinen sisäkompostori on matokompostori. Sinne voi laittaa hedelmien ja vihannesten kuoria, märkää talouspaperia ja ruuan tähteitä (ei mielellään lihaa ja kalaa). Madot ovat tunkiolieroja ja ne syövät oman painonsa verran biojätettä päivässä.

3. Kimppa-astia tai kimppakompostori

Edullisin ja ekologisin vaihtoehto biojätteen keräykselle on kompostoida kimpassa naapurin kanssa tai laittaa yhteinen biojäteastia. Kimpan perustamisesta on ilmoitettava Ekokympille ja jätteenkuljetusyritykselle.

Tutustu bokashiin ja matokompostoriin:
www.hyotykasviyhdistys.fi/puutarhatieto/bokashi,
www.kierratyskeskus.fi/ymparistokoulutus/ekovinkit/matokompostori

Erilliskeräyksessä biojätteet pakataan läpinäkyvään muovipussiin tai maatuvaan pussiin ja viedään siinä keräysastiaan.

Kompostoreja on hyvä olla kaksi, toinen jälkikypsytystä varten ja toinen varsinaiseen kompostointiin.

Biojätettä voi kompostoida myös sisätiloissa, mihin bokashi-kompostori soveltuu hyvin.

Biojätteestä kaasua

Kainuulaisten ja vaalalaisten kotitalouksien on jo parinkymmenen vuoden ajan pitänyt lajitella biojäte erilleen muista jätteistä. Erilleen kerätty biojäte on aikaisemmin kompostoitu Majasaaren jätekeskuksessa. Tämän vuoden alusta biojäte on viety Ouluun, Gasum Oy:n biokaasulaitokselle, minkä seurauksena keräysohjeisiin on tullut muutoksia. Aikaisemmin biojäte voitiin kerätä kotona paperipussiin tai biopussiin, mutta nyt biopussin sijaan

voi käyttää mieluummin läpinäkyvää muovipussia. Myös lajitteluohjeet ovat sen verran muuttuneet, että multaa ei enää saa laittaa biojätteen erilliskeräykseen.

Gasumilla biokaasuprosessin alussa biojäte murskataan ja samalla muovit erotetaan. Tavallinen muovipussi pystytään erottelemaan helposti, kun taas biopussi voi jäädä kiinni laitteistoon. Biokaasuprosessi tapahtuu hapettomassa säiliössä,

jossa mikrobit pilkkovat rasvoja sekä sokereita ja samalla vapautuu metaanikaasua. Gasum Oy tuottaa biokaasua, jota voidaan käyttää ajoneuvojen polttoaineena. Biokaasu on uusiutuva ja täysin kotimainen polttoaine, josta on poistettu epäpuhtaudet. Autoa ajettaessa ei synny hiukkaspäästöjä. Biojätteen erilliskeräys on ilmastoteko, vaikka meillä Kainuussa ei vielä kaasun tankkauspisteitä olekaan.

Geokätköjä kierrätystavarasta

Geokätkö voi olla paljon muutakin kuin rasia räystään alla tai purnukka kuusen oksalla. Sitä mukaan, kun nuorehko geokätköilyharrastus on yleistynyt, kätköt ovat kehittyneet ja erikoisimmat niistä ovat suorastaan ITE-taidetta ja ihmeellisimmät viritykset lähentelevät ikiliikkujaa. Kierrätysmateriaalit ovat monen geokätköilijän käytössä kätköjen rakentelussa. Kierrätystavarasta saa hauskoja ja mielikuviuksellisia geokätköjä, eikä maksa paljon.

Geokätköt pysyvät piilossa suurelta yleisöltä, mitä nyt marjaretkellä tai muuten maastossa liikkueessa sellaisen voi vahingossa löytää. Kätköjen kuvia ei yleensä julkaista, ettei harrastuksesta tulisi liian helppoa vaan löytämisen ilo säilyisi.

Geokätköilystä tuli suosittu harrastus 2000-luvun alussa, kun satelliittipaikantimet alkoivat

yleistyä ja tulivat puhelimiinkin. Kätköilystä kiinnostuneet kirjautuvat nettisivulle, jossa on lueteltu kätköjen kuvauksia ja sijainteja. Sitten lähdetään etsimään, ja kun kätkö löytyy, kirjataan käynti kätkössä olevaan lokikirjaan sekä kätköilyisivustolle.

Toinen puoli harrastusta on kätköjen tekeminen ja ylläpito. Ekokymppin asiakaspalvelupäällikkö **Marjut Kinnunen** on innokas geokätköilijä ja kätköjen tekijä. Hän käyttää kätköihin kaikenlaista kierrätysmateriaalia, esimerkiksi käytöstä poistettuja muovituotteita ja koneitten osia. Kätköt voivat olla arvoituksellisia eikä lokin sijainti paljastu ensi katsomalta.

Kainuun geokätköjä arvostetaan. Harrastajien äänestyksessä monta kainuulaiskätköä sijoittui suosituimmuuslistan kärkipäähän. Yksi niistä on

”Pärnäsän kyläpäällikkö”, jota on Marjutin kanssa ollut rakentamassa **Emma Kortelainen**.

Geokätköilijät sanovat, että harrastus koukuttaa. Kilometrejä kertyy kätköjä bongaillessa sekä auton mittariin että jalan, liikuntaa tulee mukavasti harrastuksen varjolla. Kätköilyä voi harrastaa matkoillakin. Kätköjä on sekä kaupungeissa että maaseudulla, rakennuksissa ja luonnossa. Osa niistä löytyy teiden läheltä, mutta vaikeasti saavutettaviin ja hankaliinkin paikkoihin niitä on piilotettu.

Marjut Kinnunen hyödyntää kätköjen tekemisessä kierrätystavaraa. ”Pärnäsän kyläpäällikön” keho on rakennettu muun muassa vanhasta pesualtaasta, jääkiekkokypärän visiiristä ja siivilästä.

Tuunaaminen ja vanhan uudistaminen säästää luonnonvaroja

Valtaosa käyttöönotetuista luonnonvaroista kuluu tavaroiden ja tuotteiden valmistuksessa ja vain pieni osa on näkyvillä arjessamme ja päätyy lopulta roskapönttöön.

Arjen valintoja jätteen vähentämiseksi

- Hanki laadukasta
- Suosi yhteiskäyttöä
- Tuunaa ja uudista vanhaa
- Shoppaile harkiten
- Vältä ruokajätettä
- Lainaa, vuokraa, korjaa ja huolla

HYÖDYNÄ LAJITTELUASEMAPALVELUT

ASUINKUNNASTASI RIIPPUMATTA VOIT KÄYTTÄÄ KAIKKIA
EKOKYMPIN PALVELUITA VIRALLISINA AUKIOLOAIKOKOINA.

Lajitteluasemat ovat avoinna touko-elokuussa myös parillisten
viikkojen lauantaina klo 10–13. Lisäksi Sotkamon lajittelu-
asema palvelee kesäkuukausina perjantaisin klo 12–18.

MAJASAAREN JÄTEKESKUS

Mustantie 500, 87900 Kajaani
08 687 0157
Avoinna ma 8–18, ti–pe 8–16

LAJITTELUASEMAT

HYRYNSALMI

Tervatie 9, 89400 Hyrynsalmi
044 710 0121
Avoinna ma 9–15, to 12–18

KUHMO

Jaurakatu 3, 88900 Kuhmo
044 071 0076
Avoinna ti 12–18, pe 9–15

PALTAMO

Kylänpurontie, 88300 Paltamo
044 710 0131
Avoinna ma 12–18, to 9–15

PUOLANKA

Puhdistamontie 1, 89200 Puolanka
044 710 0123
Avoinna ma 12–18, to 9–15

RISTIJÄRVI

Viitostie 61, 88400 Ristijärvi
044 710 0122
Avoinna ti 9–15, pe 12–18

SOTKAMO

Lietekuja 4, 88610 Vuokatti
044 710 0124
Avoinna ma 8–14, to 12–18

SUOMUSSALMI

Porokankaantie 1, 89600 Suomussalmi
044 071 0075
Avoinna ti 12–18, pe 9–15

VAALA

Nahkasalmentie 1, 91700 Vaala
044 710 0129
Avoinna ti 9–15, pe 12–18

Ekokymppi asiakaspalvelu

Palvelemme arkisin klo 9–17

☎ 08 636 616

info@ekokymppi.fi

www.ekokymppi.fi chat

